

Obsah

Předmluva	9
Vstupní slovo	
Jar. Vrchlický: Giotto a duše	13
In margine.....	14
Za sebe.....	14
Kapitola I. – Strom na obzoru (Kde a jak ji hledat)	
1. Lípy nad krajem.....	19
Hledá se svědek minulosti.....	19
Romantický pojem	24
Svědek ctěný až po smrti	27
2. Kudy chodník?	30
Zbytečný nárek	30
Z jiného úhlu	33
Náš zájem dostává jméno	34
3. Obzory, kterých nebylo?	35
Pojem lid se zamlžil	35
Sociolog rozhání mraky.....	37
Rozjasněný obzor.....	38
Kapitola II. – Pohled zpět (Kdo to kráčí po mému hrobě)	
1. Rozšířený obzor	45
Rozkopaná země	45
Obnovené stopy	47
Duše lidu ve středu	49
2. Prameny lidské kultury.....	52
Minulost pouště	52
Svědectví hrobů.....	56
Dva póly.....	58
3. U kolébky tradice	62
Životní sloh a víra.....	62
Strach a pokora	64
Od víry k obřadnosti	66
Kapitola III. – Z ptací výše (Kraj jako prostředí lidové duše)	
1. Vyletěl pták.....	75
Žíhaná země	75
Člověk osudem kraje	77
Hole proti lesu.....	80
2. Na podnebních vážkách	82
Prales a ráj	82
Tep ledových dob.....	84
Od ledovců k polím.....	85
3. Na okraji stepní říše	88
Kde je strom značkou.....	88
Člověk tažný pták	90
Boží muka svědčí	92

Kapitola IV. – Krajinná značka (Prameny lidové víry)

1. Víra pastevcova	99
Pokora či bázeň.....	99
Život ve střehu.....	102
Víra v kouzla.....	104
2. Víra rolníkova	108
Věčný trojúhelník	108
Zbožněné mateřství.....	112
Klíčecí život.....	114
3. Víra ze dvou zdrojů	116
Posvátný háj.....	116
Na cestu do záhrobí	119
Letící duše.....	121

Kapitola V. – Od dědiny k dědině (Odkud byli naši předkové a co si přinesli z pravlasti)

1. Od dědiny k dědině	129
Stopujeme koncovky.....	129
Mnohotvárná dědina.....	133
Okrouhlice	136
2. Kolékba na východě	141
Duše lidu polapená v katastru	141
Rádlo se snoubí s plužinou.....	143
Život v kolébce.....	145
3. Odvěký odkaz	148
Němá tvář.....	148
Cestou z kolékby.....	150
Pomocník na plužině	152

Kapitola VI. – Rodná chalupa (Co nám odkázala a co s ní odchází)

1. Střecha nad hlavou	161
Zabydlená minulost.....	161
Pestrost domova	165
Kruh či obdélník?	168
2. V síní dolinečka, v jizbě rovinečka.....	174
V našem domě jako v jamě.....	174
Stavali tesáre, stavali stavení.....	178
Dřevo a hlína.....	182
3. Květoucí hlína	185
Naše vrata vrzajú	185
Trojí pozdrav	190
Květovaný vchod	195

Kapitola VII. – Boží dar (Stůl, pec a zrno vodítkem k duši lidu)

1. Holubička nad stolem	203
Starobylá uhlopříčka	203
Pambíčci nad stolem	206
Sedí máti na roh stola	211
2. Peče máti peče chleba	216
Ženská práce	216
Jak boží dárek bez kvasnic	219
Skítek u krbu	223

3. Dary ohniště	229	
Ze společné mísy	229	
Mléko a strdí	233	
Polívečka hovězí	237	
 Kapitola VIII. – Starobylost v mládí		
1. Požehnání v dětech.....	243	
Vstupní oběť	243	
Chutě v kolébce	247	
Dvojí výchova	252	
2. Slováčtí ocasé	257	
Tvrzadlo zkouška	257	
Čerti s nimi šijí	260	
Druhý vstup do světa	263	
3. Vrácený ráj	265	
Pas sa babulká, paš sa	265	
Divné chutě	269	
Vrcholíci dětství	272	
 Kapitola IX. – Vstup do života		
1. Velký skok	277	
Zábava školou	277	
Výchova proti vůli	283	
Je škola vinna?	285	
2. Vlastní řešení	288	
Rodina školou	288	
Dědina školou (Místo postřížin)	291	
Svět školou	294	
3. Cizí stíny	297	
Přežívající nevolnictví	297	
Pardus na hranicích	302	
Vina a trest	303	
 Kapitola X. – Na odvěké křížovatce		
1. Tvář velké matky	309	
Na křížných cestách	309	
Cesty zaorané	313	
Srpská kosa	321	
2. Na konci cest	327	
Pluh za stádem	327	
K pluhu příkutí	331	
Osvobojující úlehla	337	
 Doslov		343
 Literatura/odkazy na kapitoly Duše lidu		347
Seznam vyobrazení		353
Dovětek za vydavatele		355